

Aleksandra Łyp-Bielecka

"Grundlagen der Fremdsprachendidaktik", Renata Czaplikowska, Artur Kubacki, Kraków 2010 : [recenzja]

Lingwistyka Stosowana / Applied Linguistics / Angewandte Linguistik nr 3,
302-304

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

BIBLIOGRAFIA

- DAKOWSKA M. (2001): *Psycholingwistyczne podstawy dydaktyki języków obcych*. Warszawa..
- MYCZKO K. (1995): *Die Entwicklung des Hörverstehens auf der fortgeschrittenen Stufe des Fremdsprachenunterrichts unter besonderer Berücksichtigung des Germanistikstudiums*. Poznań.
- WILCZYŃSKA W. (1992): Modele odbioru mowy obcojęzycznej. In: *Neofilolog* 4, 35-43.
- ZAWADZKA E. (1987): *Percepcja audialna w kształceniu nauczycieli języków obcych*. Warszawa.

Magdalena Piekларz

Renata Czaplikowska, Artur Kubacki, *Grundlagen der Fremdsprachendidaktik*, Wydawnictwo Krakowskie, Kraków 2010, 120 s.

Pozycja *Grundlagen der Fremdsprachendidaktik* stanowi ciekawie napisane wprowadzenie w problematykę dydaktyki języków obcych. W przemyślany i atrakcyjny sposób prezentuje podstawowe zagadnienia z dziedziny pedagogiki, neurolingwistyki i psychologii, zawarte w standardach kształcenia przyszłych nauczycieli-neofilologów.

Publikacja, napisana w języku niemieckim, składa się z 10 rozdziałów, niemiecko-polskiego glosariusza terminów fachowych użytych w publikacji, bibliografii oraz netografii, a także części zawierającej materiały gotowe do skopiowania i użycia podczas zajęć.

W rozdziale pierwszym – *Fremdsprachendidaktik und glottodidaktisches Gefüge* – autorzy podają definicję oraz określają przedmiot zainteresowań dydaktyki języków obcych oraz prezentują model układu glottodydaktycznego według Waldemara Pfeiffera (2001). Rozdział drugi – *Lernervariablen* – poświęcony jest omówieniu różnic indywidualnych, mających wpływ na proces przyswajania języków obcych. Głębszej analizie poddane zostały m.in. zagadnienia ekstra- i introwersji, wieku, motywacji, stylu uczenia się, obawy i strachu przed szkołą oraz inteligencji i uzdolnień językowych. Autorzy prezentują teorię inteligencji wielorakich Howarda Gardnera (1983), według której inteligencja nie jest jednorodną sprawnością umysłową, lecz składa się z 7 równoważnych komponentów: inteligencji lingwistycznej, logiczno-matematycznej, wizualno-przestrzennej, muzycznej, fizyczno-kinestetycznej, społecznej/intrapersonalnej oraz autorefleksyjnej/intrapersonalnej. Po opisie teoretycznym zamieszczono krótki test pozwalający czytelnikowi na określenie dominującego typu własnej inteligencji. W rozdziale trzecim – *Aufbau des Gedächtnisses* – przedstawiono podstawowe zasady funkcjonowania pamięci, koncentrując się na problematyce związanej z funkcjami prawej i lewej półkuli

mózgowej, blokadami pamięci oraz tzw. mnemotechnikami, czyli technikami wspomagającymi szybkie i bezbłędne zapamiętywanie. Zaprezentowano m.in. technikę map myśli (ang. *mind mapping*) oraz technikę grupowania informacji (ang. *chunking*). Rozdział czwarty – *Arbeitsbedingungen beim Lernen* – skoncentrowany jest na omówieniu roli odpowiednich warunków do nauki. Autorzy wyjaśniają, w jaki sposób właściwie zorganizowane miejsce pracy, odpowiednia ilość czasu, umiejętnie zaplanowane przerwy itp. mogą pozytywnie wpływać na efektywność procesu uczenia się. Rozdział piąty – *Aufmerksamkeit und Konzentration* – traktuje o roli koncentracji i skupienia w uczeniu się nowych treści. Tematem rozdziału szóstego – *Lernstrategien* – jest omówienie problematyki związanej z różnorodnymi strategiami uczenia się. Autorzy definiują pojęcie strategii oraz przedstawiają typologię strategii uczenia się, omawiając pokrótce zalety poszczególnych strategii. Rozdział siódmy – *Kommunikationsstrategien* – prezentuje strategie komunikacyjne (m.in. użycie synonimów, parafraz, środków niewerbalnych, takich jak gestykulacja bądź mimika), których użycie może okazać się pomocne w przypadku nieznamomości poszczególnych leksemów potrzebnych w trakcie konwersacji w języku obcym. Rozdział ósmy – *Muttersprachenerwerb und Fremdsprachenlernen* – tematyzuje główne różnice między (naturalnym) nabywaniem języka ojczystego przez dziecko a uczeniem się języków obcych w trakcie edukacji zinstytucjonalizowanej. W rozdziale dziewiątym – *Entwicklung von Lernersprachen* – autorzy szkicują rozwój uczniowskiego języka mieszanego (ang. *Interlanguage*, niem. *Interimsprache*) w trakcie nabywania języka obcego. Rozdział dziesiąty – *Der Fremdsprachenlehrer und seine Kompetenzen* – poświęcony jest przedstawieniu poszczególnych kompetencji (medialnej, językowej, interkulturowej, metodycznej i pedagogicznej), którymi powinien legitymować się rzetelny nauczyciel języków obcych oraz omówieniu cech charakterystycznych dla demokratycznego i autorytarnego stylu nauczania.

Dużym atutem publikacji są różnorodne ćwiczenia, zachęcające czytelnika do refleksji nad tematem rozdziału i ułatwiające memoryzację przerabianych treści. Niektóre z rozdziałów zawierają również zadania odsyłające czytelnika do dodatkowych tekstów źródłowych, których lektura pozwala na dokładniejsze zapoznanie się z tematyką omawianą w danym (pod-)punkcie. Osoby pragnące dogłębniej zająć się opisywaną problematyką znajdują w publikacji spis lektur podstawowych i zalecanych oraz ciekawą netografię z adresami stron internetowych zawierających opracowania teoretyczne oraz materiały praktyczne (testy, quizy) nawiązujące do poruszanych w publikacji problemów.

Pozycja zawiera ponadto klucz do ćwiczeń, umożliwiający kontrolę poprawności wykonania poszczególnych zadań i ćwiczeń oraz niewielki niemiecko-polski glosariusz, zawierający polskie ekwiwalenty najważniejszych niemieckojęzycznych terminów użytych w pozycji, ułatwiający właściwie zrozumienie prezentowanych treści osobom z niewielką znajomością niemieckiej terminologii fachowej z omawianych zakresów tematycznych. Elementem znacznie ułatwiającym pracę z pozycją na zajęciach są również gotowe do skopiowania materiały (schematy,

tabele, ilustracje), ułatwiające objaśnienie poszczególnych kwestii i przeprowadzenie ćwiczeń.

Publikacja stanowi bez wątpienia lekturę obowiązkową dla wszystkich studentów kierunków neofilologicznych, a także aktywnych zawodowo nauczycieli, gdyż w znakomity sposób pozwala z jednej strony na zapoznanie się z podstawami dydaktyki języków obcych, z drugiej zaś umożliwia systematyzację, odświeżenie i pogłębienie już posiadanej wiedzy.

Aleksandra Łyp-Bielecka

Artur Dariusz KUBACKI, *Klasyfikacje statystyczne w przekładzie na język niemiecki* C. H. Beck, Warszawa, 2009, 1403 s.

Wydane w roku 2009 przez wydawnictwo C.H. Beck *Klasyfikacje statystyczne w przekładzie na język niemiecki* stanowią novum na polskim rynku wydawniczym i składają się z tłumaczeń z języka polskiego na język niemiecki trzech głównych klasyfikacji: Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU), Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) i Klasyfikacji Zawodów i Specjalności. Omawiane obszernie źródło terminologiczne obejmuje 1403 strony w częściach głównych, jak również wprowadzenie w języku polskim i niemieckim (Einführung) oraz wykaz skrótów (Abkürzungsverzeichnis). Ponadto w publikacji znalazły się dodatkowo następujące polskie klasyfikacje wraz z ich tłumaczeniami na język niemiecki: Alfabetyczny indeks zawodów i specjalności, Polska Klasyfikacja Działalności (PKD 2004) według stanu prawnego przed 01.01.2008. Jak wynika ze wstępu autora, omawiane zestawienie obejmuje ponad 20 000 haseł, a zawarte w nim standardowe klasyfikacje i nomenklatury mają znaleźć zastosowanie w statystyce, dokumentacji i ewidencji, jak też w rachunkowości, urzędowych rejestrach i administracyjnych systemach informatycznych. Publikacja przeznaczona jest dla polskich i niemieckich urzędników, tłumaczy przysięgłych języka niemieckiego, studentów germanistyki oraz wszystkich osób zainteresowanych problematyką polskich klasyfikacji statystycznych i ich tłumaczeniem na język niemiecki.

Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług (Polnische Klassifikation von Waren und Dienstleistungen) została opracowana w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29.10.2008r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (Dz.U. 2008 Nr 207, poz. 1293), a w jej tłumaczeniu na język niemiecki autor wykorzystał Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Europy (WE) nr 451/2008 z dnia 23.04.2008 ustanawiające nową klasyfikację statystyczną produktów według działalności (CPA) i uchylające dotychczasowe rozporządzenie EWG nr 3696/93. Klasyfikacja PKWiU jest podzielona na sekcje oznaczone literami od A do U, obejmujące różnorodne produkty i usługi z wszelkich istniejących dziedzin produkcji